

forma present, el seu nom és modificació d'un nom diferent d'altre significat, probablement d'origen àrab; conjectura que sotmeto a la crítica com idea incerta, però no pas infundada, amb l'esperança que així se cerquin i es trobin proves més clares i decisives ⁵ en pro o en contra.

PRON.: *la sêlba*, oït a la vila i a Constantí; *la sêlva* al Morell (Casac. 1920); amb gentilici popular *sêlbátans* o *sêlbágos* allí i al Morell. Malnom popular *tupinés*, id. en les enqs. de l'*Onom.*, de 1952-3, i en les meves de 1955 al Morell, Constantí, Els Garidells etc. (xiv, 155 ss.). Dita tòpica: «a la Selva he anat, / a menjar pèsols en plat: / veniu-nos a rescatar: / que tots som presos / o ens trobareu malmesos; / si veniu aviat, / ja serem cuits al plat; / si veniu de ma-tí / ens trobareu... al *tupí*» (Mn. X. Plassa, de Prades): al·lusions a la indústria popular, de terrissaires, que és vella i tradicional en aquesta població; cf. J. M. Casas: *Vocab. de la terrisseria de la Selva del Camp* (BDC ix, 1921, 73-82).

MENTIONS ANT. Se n'han citat bastantes, però tardanes, i poques les que el lingüista, filòleg i crític, pugui controlar. Mas (*NHBna.* XIII, 203) cita *Silva* en un doc. de 1194; però les dades de Mas vénen en gran majoria del *Cart.* de Sant Cugat, en el qual hi ha ²⁵ 6 docs. de 1194 (n.º 1200-1205) en cap dels quals no figura aquell nom (ni en cap dels de 1193 i 1195) i com que la documentació del P. Mas és del bisbat de Bna., és de creure que es tracti d'algun «*Silva*» homònim, o d'una dada vaga i de segona mà.¹ La més ³⁰ segura sembla la del cens de 1359 (*CoDoACA* XII, 38) de formes sovint poc fidels.

El punt més segur és que es devia repoblar aviat després de l'ocupació definitiva de Tarragona en el S. XII (com creu Em. Morera, *GGC*, 671). I que ja hi havia una estable i rica població sarraïna abans de la Reconquesta, es dedueix del considerable edifici morisc de *L'Almudayna*, conservat fins al S. xvi, en què el féu enderrocar (com testifica Pié, p. 16 ss.) la fúria antisemita i menja-moros dels inquisidors —titulars, ⁴⁰ o zelosos clèric-populars.

Se'n citen algunes dades medievals, sempre en la forma *Silva* del baix llatí, sobretot per part de Mn. Joan Pié, en l'obra «Anals inèdits de La Selva del Camp» (73 pp., tir. a part de la *Rev. Art. Arq. de Tarr.* 1900-1913); però, per desgràcia, tot a base de textos de l'arxiu parroquial, que no podem controlar: un del S. XIII, i un de 1563, en què ens informa Pié d'una repoblació de part del terme (Pié, p. 173).

En la carta de població d'Albiol, a 1158, figura certament un «Ollerus, vicarius de *villa Silva*», últim de 7 signants (tots ells barons del Cp. de Tarr.); però, ai malastre!: només coneixem aquesta carta per una còpia en paper, del S. XVII, conservada a l'Arxiu de Tarragona: tant l'original, com les còpies antigues són ⁵⁵ perdudes o estan extraviades, encara que Pié afirma haver-ne vist alguna (Font Rius, § 109).

L'*Arxiepiscopologi* de Blanch, assegura que la vila es fundà, a mitjans del S. XII, en un lloc que anomena «*villa Constantina*» (per tal com és a l'extrem del ter-

me de Constantí): premissa que li serveix per postular-li com etimologia un *Silva Constantina*. Però ni de la premissa, ni menys de la deducció, no tenim altra garantia que l'afirmació de l'autor d'aquest episcopologi, en el qual s'observen altres peticions de principi i parallogismes manifestos de totes menes.

L'any 1164, l'arquebisbe de Tarragona donava carta de població per a Constantí, de la qual s'ha conservat una còpia a l'arxiu de La Selva p. p. Font (§ 125); però en aquesta no figura enlloc la «*Silva*» postulada. És evident que Font, Morera, Blanch i els altres erudits locals ² han mostrat excessiva credulitat davant aquestes fàcils teories etimològiques, refiats d'una tradició tardana i curialesca.

Desitjaríem trobar-ne alguna dada del temps dels moros. Cert que és molt demanar, i no gaire d'esperar. Però almenys trobar-ne alguna confirmació en la topografia, i en les formes de pron. popular i tradicional (bastant uniformes). Ben recercat, no hi ha res d'això.

O que almenys la geografia o la topografia del terme ens encoratgessin a suposar-hi un paratge boscos. Lluny d'això, és ben al contrari: ¿i com creuem que aquest nom d'un poble de terme fèrtil i obert, en terra plana, pren nom del concepte de 'boscúria', 'selva = bosc dens'? És un dels termes més productius en l'agricultura pletòrica del Baix Camp de Tarragona: al sùmmum de la producció, d'oli, ametlles i avellanes; amb luxosa església del Renaixement; seu, a fi de l'E. Mj. de la poderosa comuna pagesívola del Camp. Ben apartada ja de les muntanyes de Prades i dels seus contraforts avançats. Avui encara amb una influent Germandat de pagesos. Ni mitja hectàrea de bosc no s'hi troba en tot el terme. Ni hi ha memòria certa que n'hi hagi hagut mai. Ni en temps dels moros. ¿Seria, doncs, tot plegat, fruit d'una petició de principi etimològic?

El que també m'hi havia fet pensar, és la nota d'una forma *Sefa* que hom em donava com trobada en una llista de «sobrenoms» («apodos») de la gent de pobles del Camp i la Segarra, «recollida per Milà i Fontanals per al seu *Romancerillo*». Però verificant-ho resulta una dada incerta. ¿Potser confusa, o seria potser d'alguna versió recollida per Milà? abans o després de la publicació de la seva obra (en l'ed. de 1888) (com les recollides per Pujol i Puntí). Però verificant-ho bé, la forma d'aquesta ed. (§ 39, v. 104), diu «*La Selva sobredaurada*» (igual en la versió p. p. la rev. «Catalunya», 1903, n.º 12, pp. 557). En aquesta s'explica encertadament el qualificatiu *sobredaurada* pel vernís que posen els terrissers a llurs plats i olles. Potser és dada ben infundada (algun error de còpia?). ¿O la recollí després de l'ed.? (Milà morí 2 anys després, i pel vol. III del seu epistolari, veiem que tothom li demanava, i ell prometia, un suplement amb notes, privat per la mort). Sigui com vulgui, falla, doncs, aquest fonament de la meua sospita. Promesa incompleta per la mort ja imminent. Però restem fermes els altres fonaments; i la irrefutable raó topogràfica.